

DDMÁČEK

ZDARMA

Číslo 128 Ročník XII.

www.ddmtrebic.cz

červen 2024

Elektronickou verzi DDMáčku najdete na www.ddmtrebic.cz/casopis-ddmacek

DEN DĚTÍ V BOROVINĚ 19. 5. 2024

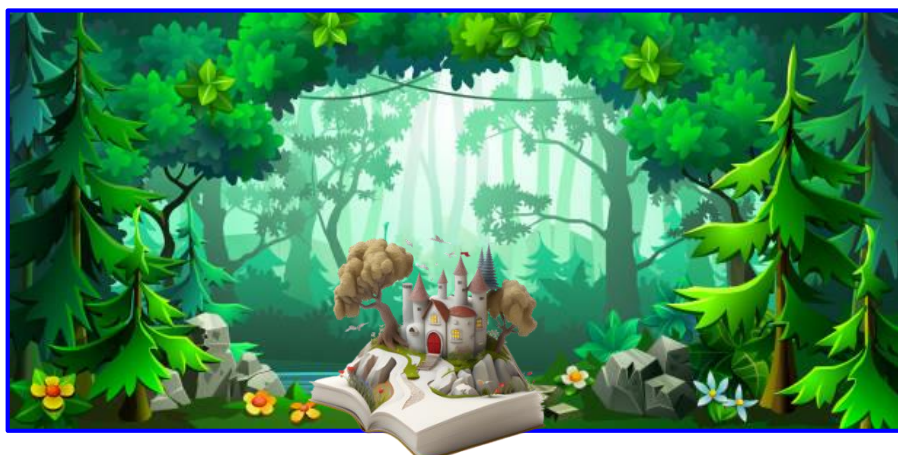

NEPŘEHLÉDNĚTE

POHÁDKOVÝ LES

2. června

od 14 do 17 hodin

ZVÍŘECÍ PŘÁTELÉ

Rubriku Zvířecí přátelé pro vás připravuje **Zookoutek DDM Třebíč**. Pro objednání komentovaných prohlídek nebo programů pro školy volejte na 602 276 962. Můžete nás také sledovat na facebooku: <https://www.facebook.com/ZookoutekDDMTrebic/>

Představujeme se

V dnešním čísle si trochu blíže představíme naše opeřené chovance.

Korely chocholaté Loula a Rori

Korela Loula je z opeřenců u nás nejkratší dobu. Loula se k nám dostala z milující rodiny, kde byla celé roky spokojená. Na Vánoce do rodiny přibyl pejsek z útulku, který bohužel korelu považoval za chutnou svačinku – neustále dorážel na klec, štěkal na ni a plašil ji. Aby mohla žít v klidu, skončila u nás i

s veškerým vybavením. Je to zhruba jedenáctiletá dáma, která je velmi kontaktní a ráda s lidmi komunikuje. Nechává se nosit na rameni, tahá za náušnice a snaží se ukrást řetízky nošené kolem krku. Ráda asistuje u chystání krmení, nechává se drbat na chocholce a loudí slunečnicová semínka. Nepohrdne ani jablíčkem či listem pampelišky, co však nemusí jsou různé druhy salátů. Loula se u nás naučila i volně létat po Zookoutku.

Rori (bílá) se k nám dostala ze zverimexu, kde již byla nějakou dobu. Nejspíše pro své červené oči neměla žádného zájemce, a tak se k nám dostala za zlomek ceny. Velmi dlouho se bála lidí, plašila se při úklidu klece i krmení a trvalo přes půl roku, než si začala brát semínka z ruky. Po velmi malých krůčcích Rori nejen pochopila, že jí nechceme ublížit, ale dokonce se naučila za odměnu i vyskočit lidem na ruku. Pohladit se zatím většinou nenechá. Kvůli zbarvení a nízkému věku jsme delší dobu nedokázali určit, zda se jedná o samce nebo samici. Jelikož je ale už dospělá a nezpívá, předpokládali jsme, že jde o samici. To se i potvrdilo, když letos na jaře poprvé snesla vejce (neoplozená). Rori je mladá, teprve asi dvouletá korelka. Má ráda ovoce, bylinky i oříšky, ale nade vše miluje slunečnicová semínka.

Alexandr malý Doris

Doris se k nám dostala, když ji našli nálezci poskakovat na podzámecké nivě. Nikdo se k ní nepřihlásil a nikdo o ni ani neprojevil zájem, a tak skončila u nás. Doris je sice nádherná samička, bohužel však velice bojácná a agresivní. Vzhledem k její až panické hrůze z rukavic a různých jiných předmětů si můžeme jen domýšlet, co si mohla prožít. Také se bojí většiny mužů. Velmi si brání klec a občas nalétává i na ošetřovatele při úklidu klece. Návštěvníci se tak musí

držet od klece dál. Doris se naučila brát si z ruky semínka slunečnice skrz mříže a některé větší pamlsky, jako např. kousky jablka, banánu, či oříšky, si bere z ruky i u otevřených dvířek. Vždy je ale potřeba zhodnotit její náladu a být velmi obezřetní. Doris velmi ráda ničí hračky, štípe třísky z její bednové klece, vysypává misky a vylévá vodu, proto musí mít vše pečlivě připevněné a misky velice těžké, aby je neunesla. Pro větší zabavení se u nás nyní naučila i létat po Zookoutku, a jelikož se k ní člověk nemůže přiblížit, vrací se do klícky tak, že si na povel nalezne na koště, pomocí kterého ji dáme zpět.

Helena Sýkorová
Josef Lamka

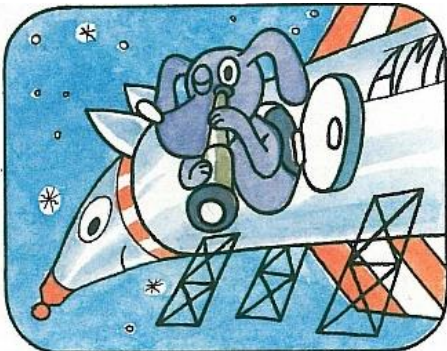

ASTRONAUT CVOČEK

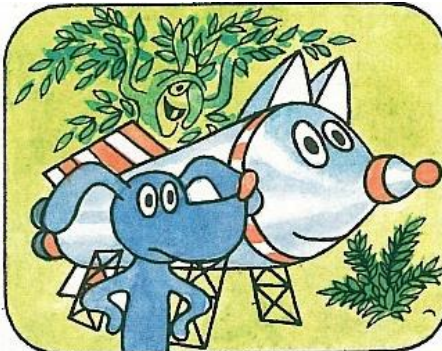
POHÁDKOVÁ PLANETA

Poblíž neznámé planety se objevila astronautka na aérokoštěti.

Kolegyně astronautka se snesla na zem. Kapitán Cvoček nařizuje ji sledovat.

Amina přistála. Neznámá planeta je nádherná. Teď se Cvoček musí podívat po ježibabě-astronautce.

Ale než se stačil Cvoček otočit, Amina zarostla šípkovým křovím.

Už jsem tě prokoukl, čarodějnice. Čárymáryfuk a je z tebe pták, černý jako bouřkový mrak.

Nezdořácké způsoby nemá Cvoček rád. Jen počkej, najdu si tě a pomsta bude sladká.

Ale s takovou technikou bychom se nikam nedostali, milý princí.

Jsou rychlejší způsoby, které znají jenom pejskové.

Co to? Všichni tu spí. Vstávat, ospalci, přišla vzácná návštěva.

Hleďte, něco na zub. Tak jen klidně spěte. Než dorazí princ, návštěva se obslouží sama.

ČERVEN 2024

Astronomické okénko pro Vás připravuje Hvězdárna a planetárium Třebíč. Naši činnost můžete sledovat na ddmtrebic.cz/hvezdarna, planetariumtrebic.cz, facebook.com/planetariumtrebic a instagram.com/planetariumtrebic.

Nejprve malé ohlédnutí za uplynulým měsícem květnem. Večer 10. 5. a po celou noc na sobotu 11. 5. jsme mohli pozorovat mimořádnou nebeskou podívanou. Vše začalo několik dní předtím na Slunci, kde se objevila obrovská skupina skvrn, ve které začalo docházet k silným erupcím. Tyto skvrny jsme od nás z hvězdárny pozorovali od čtvrtka 9. 5. a podle dostupných informací měly šířku okolo 200.000 km. Hmota z nich vyvržená pak zasáhla Zemi a v několika vlnách přicházely polární záře viditelné pouhýma očima nejen za městem, ale i při běžném pozorování oblohy například na sídlišti. Tento jev je u nás zcela unikátní.

Co nás čeká v červnu? Slunce by ještě mohlo svou aktivitou překvapit. Planety se přesouvají na ranní oblohu. **Merkur** a **Venuši** zatím nevidíme, **Mars** najdeme ráno nízko nad východem, **Jupiter** a **Uran** koncem měsíce ráno nízko nad severovýchodem, **Saturn** ráno na jihovýchodě a **Neptun** ráno nad východem. Vyplatí se přivstat si 4. 6. kolem půl páté ráno, kdy se v ranních červáncích velmi nízko nad severovýchodem setkají Merkur a Jupiter a s nimi velmi tenký srpek ubývajícího Měsíce. 20. června ve 22 hodin a 51 minut SELČ nastává letní slunovrat.

Meteorické roje: Významné meteorické roje v tomto období nejsou.

Slunce:

1. 6. východ ve 4.56 SELČ, západ ve 21.01 SELČ
30. 6. východ v 4.55 SELČ, západ ve 21.13 SELČ

Měsíc:

nov 6. 6., úplněk 22. 6.

OTVÍRACÍ DOBY HVĚZDÁRNY PRO VEŘEJNOST V ČERVNU:

PLANETÁRIUM: Programy pro veřejnost vždy v pátek a v sobotu, podrobnosti a předprodej vstupenek najdete na webu. Vzhledem k počtu míst v planetáriu doporučujeme zakoupení vstupenek předem online. V případě volných míst lze zakoupit vstupenku i na místě, platba hotově.

POZOROVÁNÍ večerní oblohy: pátek + sobota: 21:30 – 23.00 h, jen za příznivého počasí.

Přejeme vám krásné dny a jasnou oblohu.

CO MOŽNÁ NEVÍTE

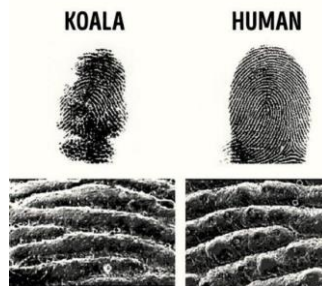
Tři nejbohatší lidé na světě mají větší majetek než 50 nejchudších zemí dohromady.

Medvídek koala (který nemá s medvědy nic společného) má úplně stejné otisky prstů jako člověk.

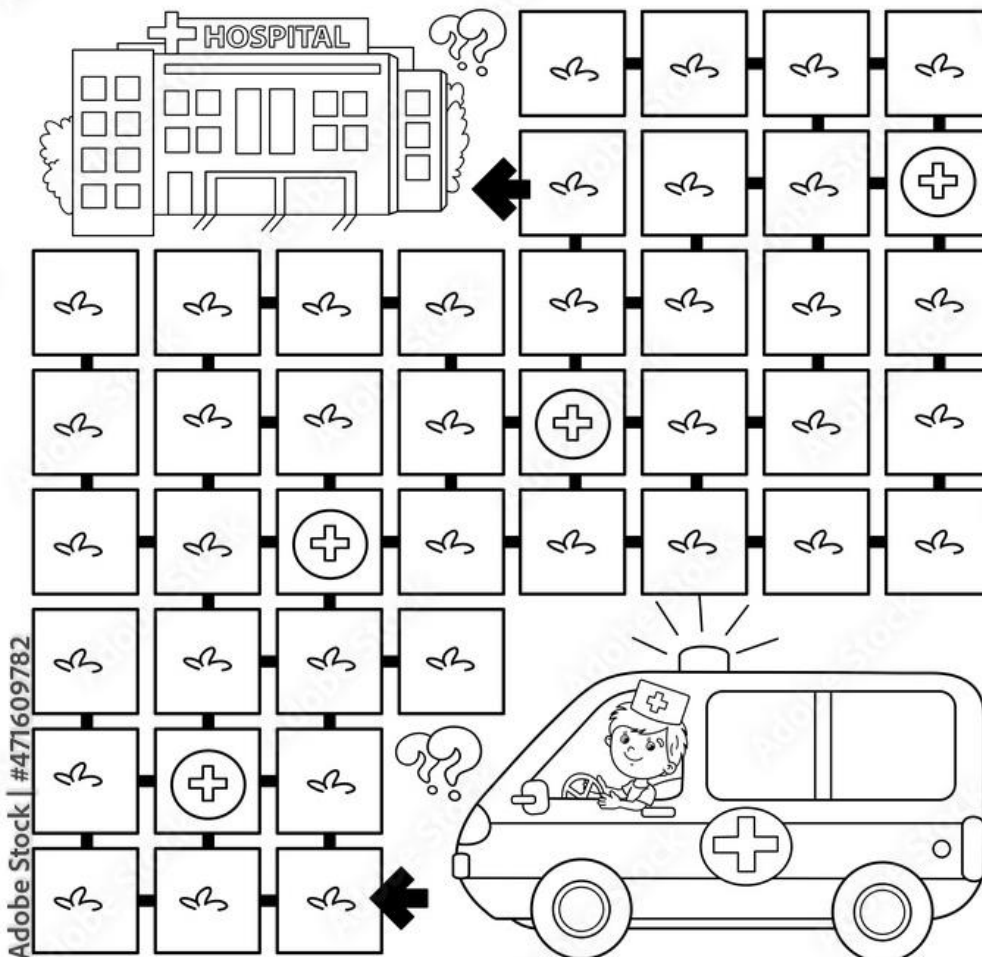
Pyramidy byly původně bílé jako sníh.

Nejoblíbenější barva zubního kartáčku je modrá.

https://miro.medium.com/v2/resize:fit:576/1*812_J_wiDjeITwvKTcvK_g.jpeg; <https://cdn8.openculture.com/2019/12/04005947/original-giza-pyramid.jpg>; https://www.flipscience.ph/wp-content/uploads/2019/08/FF_FS_2020-6-1-1024x536.jpg; <https://qph.cf2.quoracdn.net/main-qimg-d3fb52a25da447067b430a61422114e0-lq>

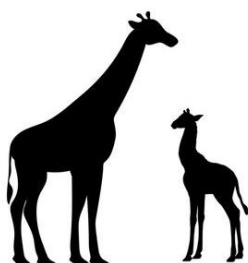
Doved' sanitku skrz bludiště, pohybovat se můžeš jen po trávě. Pozor, pořádně si prohlédni, která políčka jsou spolu propojená.

MLADÝ SPISOVATEL

O ŽIRAFĚ JOZEFÍNCE

Lucie Blaise, 10 let, povídka získala 2. místo v I. kategorii 7. ročníku soutěže

První den ve druhé třídě byl pro Jozefínku velmi těžký, celý den byli v tělocvičně a hráli různé hry a samozřejmě dělali i kotouly. Ty Jozefínka přímo nesnášela, nevěděla, kam má strčit krk a tak. Ale vlastně Jozefínka neměla ráda celý tělocvik. Nejradaši měla testy a matematiku. V celé škole byla jako jediná žirafa. Strašně ji to štvalo.

Většinou byli žáky této školy opice, sovy, zajáci a medvědi. Až zazvonilo naposledy, tak třída Jozefínky šla na oběd. Paní učitelka se ještě před dveřmi jídelny zastavila a řekla žákům, že příští den budou psát malý test. Žáci dali hned ruce nahoru a ptali se paní učitelky, z čeho. Paní učitelka jim odpověděla, že ze všeho jako malé opáčko. Děti si pak celý oběd mezi sebou šuškalý – malé opáčko a rovnou test? Ale až na Jozefínku. Ta byla strašně moc nadšená. Po obědě šla domů a hned rodičům vyprávěla, co zažila první den ve druhé třídě. Ptala se rodičů, jak má zvládat tu tělesnou výchovu. Rodiče nevěděli. Sami měli s tělesnou výchovou problémy. Jozefínka se navečeřela a šla spát. V posteli přemýšlela, jak má zvládnout ten tělák s tím blbým krkem. Řekla si, že i žirafy můžou dělat kotouly a že zítra je bude zkoušet. Druhý den odpoledne přišla ze školy domů. První kotoul se jí nepovedl. Místo kotoulu se praštila do hlavy. To neva, boule zmizí, řekla si. A kotouly zkoušela až do večere. Ani jeden se jí nepodařil. Byla z toho strašně smutná. Myslela si, že jí to půjde hned, ale ono jí to nešlo ani po sto pokusech. U večere byla smutná. Její máma se zeptala, co se děje. A Jozefínka řekla, že neudělala ani jeden kotoul. Táta jí na to hned odpověděl, že prý to nemá smysl, žirafa nikdy neudělá kotoul. Jak to táta dořekl, Jozefínka se naštvála, vzala si jídlo a šla nahoru. Dojedla jídlo a šla si lehnout. Ráno ji přišel vzbudit táta. Chtěl se jí omluvit, ale Jozefínka to brala velice vážně. Řekla - už jsi to řekl a já omluvu nepřijímám.

Já dokážu udělat kotoul! Zkoušela to každý den, až ji z toho ten krk bolel. Jednou v sobotu zkusila udělat tisící pokus o kotoul. Hlavu sklonila a kotoul se jí podařil.

Zkusila ho ještě jednou. Jo, povedlo se! Jozefínka byla velice šťastná, že to zvládla. Hned to běžela ukázat rodičům a naučit je to. Jak vyrostla, učila malé žirafy dělat kotouly. Od té doby žirafy z tělesné výchovy nedostávají za pět.

O MALÉM DRÁČKOVÍ

Marek Miencil, 5. třída, povídka získala 3. místo v I. kategorii 7. ročníku soutěže

Byl jednou jeden malý dráček, který se jmenoval Mimík. Už dospěl, ale stejně byl malý, a proto to neměl jednoduché. V jeho smečce to totiž chodí úplně stejně jako ve lví smečce. To znamená, že když jste slabší, pořád vás někdo odstrkuje, a když dospějete, musíte smečku opustit. Náš příběh začíná zrovna v ten den, kdy Mimík musí opustit svou smečku.

Mimík zabalil jídlo do ranečku a vyrazil na cestu. Šel každý den, ale nikde nikoho neviděl a všude byly pořád jen hory a hory draci nemají rádi. Po třech dnech došel k džungli, kde se mu moc líbilo, a tak si řekl, že tam bude mít jednou svoje hnízdo.

Začal pátrat po okolí a konečně se mu to vyplatilo. Našel krásnou dračici. Byla malá a měla zeleno-oranžovou barvu. Oči měla červené a výstupky ze zad, které má každý drak, měla do modra. Mimík se chopil příležitosti a šel za ní. Jakmile ho uviděla, šla mu naproti. Když došli k sobě, pohlédli si do očí a jemně se otřeli čumáky, což znamená projev lásky. Začali si povídat a navzájem si řekli svoje jména, ona se jmenovala Sami. Mimík jí pověděl, že má nádherné místo na jejich hnízdo. Společně tam letěli, a protože bylo opravdu krásné, hned začali stavět.

Mimík se pustil do stavby Alfahejniště a Sami do stavby Hejniště. Alfahejniště je dům hlavního páru a staví ho vždy drak. První patro musí mít v jeskyni a druhé v koruně středně vysokého stromu. Hejniště je dům níže postavených členů smečky. Je postaveno na zemi a vypadá skoro jako tee-pee.

V každém dračím hnízdě je nejvyšší stavbou Hledač. Na Hledači jsou dva nejsilnější draci ve smečce a dohlížíjí na bezpečí hnízda. Vymýšlejí i pasti a nástrahy na nepřítele, aby se nemohl přiblížit. Když šel Mimík jednou pro dřevo na stavbu Hledače, čekalo ho doma malé a milé překvapení. Vylíhl se mu syn a dcera. Mimík

byl moc rád a hned začal budovat také zdi kolem hnízda, aby v hnízdě bylo co největší bezpečí. Práce mu šla od ruky, proto měl další den hotovo. A právě včas, protože se mu vylíhlo dalších pět dráčků. Sami se s Mimíkem domluvila na jménech pro jejich děti. Budou se jmenovat Mimík, Ali, Ton, Tali, Juk, Muk a Lia. Malí dráčci rostli jako z vody. Ale Mimík je ze smečky nikdy nevyhnal, protože dračí smečku musí opustit až třetí vrh alfa samice. Draci to mají takto nastavené, aby se smečka mohla rozrůstat.

Když dráčci dospěli, přišel čas, kdy musel Mimík rozhodnout, kdo půjde na Hledač. Podle tradice se o místo na Hledači soutěží. Je to jedna disciplína, která rozhodne o dvou vítězích. Ten, kdo za pět minut vyleze nejvíckrát na Hledač, vyhraje tuto soutěž a může na Hledači rovnou zůstat. Tuto soutěž vyhrál Ton a Mimík, proto už napořád budou dohlížet na bezpečí smečky. Dokud Ton a Mimík hlídali na Hledači, nikdy nikdo nedokázal na jejich hnízdo zaútočit.

